

ΧΡΥΣΑΛΛΙΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ, ΠΟΙΚΙΛΑ.

ΤΟΜΟΣ Δ'. | 30 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ, 1866. | ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 96.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΔΟΥ ΤΗΣ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΕΝ ΕΛΛΑΣΙ ΜΕΧΡΙ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1821 (1)

ΥΠΟ ΠΑΥΛΟΥ ΛΑΜΠΡΟΥ.

Ἐν τῇ ἐπελθούσῃ εἰρήνῃ μεταξὺ Ναπολέοντος καὶ Ἀλεξάνδρου, συνεπία τῆς ὁποίας ὑπεγράψη ἡ ἐν Τιλσίτι συνθήκη, τῇ 7^ῃ Ιουλίου 1807, αἱ Ἰδνιοὶ νῆσοι παρεχωρήθησαν ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ῥωσίας εἰς τὴν Γαλλίαν δὲ Ναπολέων, ὅστις πρὸ πολλοῦ ἐπεθύμει μετὰ μεγίστης ἀνυπομονησίας νὰ γίνη κύριος τῆς Κερκύρας, εἶχε δώσει κατεπευμένως μυστικής διαταγῆς πρὸς τὸν ἀδελφόν του Ἰωσήφ, βασιλέα τῆς Νεαπόλεως, διὰ τὴν ὃσον ἔνεστι ταχεῖαν κατοχῆν. Ἐμέσως λοιπὸν ἀπεστάλησαν εἰς Κέρκυραν δύο ἀξιωματικοὶ Γάλλοι, ὅπως κομίσωσιν εἰς τὸν ἐκεῖ Ῥώσον πληρεζούσιον Μοτσενίγον τὴν εἰδησιν τῶν λαθόντων χώρων γεγονότων. Οὗτος δὲ ἐκοινοποίησε, τῇ 11 Αύγουστου, εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν μεταξὺ τῶν δύο αὐτοκρατόρων γενομένην σύμβασιν, ἔνεκα τῆς ὁποίας μετεβάλλετο ἡ πολιτικὴ κατάστασις

τῆς Ἐπτανήσου ὅτι γαλλικὰ στρατεύματα ἔμελτον νὰ καταλάβωσι τὴν Δημοκρατίαν, ἀποχωροῦντος τοῦ Ῥωσικοῦ στρατοῦ, καὶ ὅτι ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἔπαινε πᾶσα σχέσις μεταξὺ αὐτοῦ ὡς πληρεζούσιον τῆς Ῥωσίας καὶ τῆς Ἐπτανησίου κυβεργήσεως, ὡς πρὸς τὴν στρατιωτική, ὑπηρεσίαν καὶ τὴν ἀστυκὴν αὐτῆς διοίκησιν.

Τῇ 17 Αύγουστου ἀνεγέρωσαν ἐξ Ἄδροιντος ἐπὶ πλαισίων 1500 Γάλλοι στρατιώται, οἵτινες μετὰ τούμερον πλοιοῦ ἀφίκοντο εἰς Κέρκυραν τὴν δὲ 23 ἔφθασε μετὰ τοῦ λοιποῦ σώματος καὶ ὁ Διοικητὴς τῶν γαλλικῶν στρατευμάτων Στρατηγὸς Καΐσαρ Βερθέ. Οὕτος ἔναντιόν τῆς θελήσεως τοῦ Ναπολέοντος, διεπάξαντος δύως διεπηρηθῆ ἐν Ἐπτανήσῳ τὸ συνταγματικὸν πολίτευμα, μόλις κατέλαβε τὰ φρούρια, κατεβίχεσε τὴν ἐπτανήσιον σημαίαν καὶ ἀνύψωσε τὴν γαλλικὴν εἰτε δὲ ἐξέδωκε θέσπισμα δι' οὗ, κανονίζων τὴν προσωρινὴν διοίκησιν τῆς νήσου, ἐδημιούργει ἔχυτὸν αὐθιρέτως γενικὸν Διοικητὴν τῆς Κερκύρας. Ή Δημοκρατία λοιπὸν τῆς Ἐπτανήσου διὰ τοῦ θεσπισμάτος τούτου καθίστατο μία τὴν τῆς Γαλλικῆς αὐτοκρατορίας ἐπαρχιῶν.

Η τυπογραφία τῆς Κερκύρας, διεπηρήσασα ἐπὶ τίνα χρόνον τὸ ἔχυτῆς ὄνομα, ἐξηκολούθει καλούμενη Τυπογραφία τοῦ Γένους· βραδύτερον δικαίως ὀνομάσθη Αὐτοκρατορικὴ τυπογραφία τῆς

(1) Συνέγεια ἀπὸ φυλλαδ. 95.

Κυθερήσεως τῶν Ἰονίων νήσων τὸν δὲ Σεπτεμβρίου πολιτισμοῦ τῶν Κερκυραίων ἀπό τῆς ἐποχῆς ἑκάστης ἕκείνης ἔχει τὴν τελευτὴν τῆς Κερκύρας τὴν ληξάσην ἐκατονταετίας. Κερκύρα 1811. Εἰς 4ον σελ. 114. Ελληνο-Γαλλιστί.

Ἐκ τῆς ἐπὶ τῶν αὐτοκρατορικῶν Γάλλων Κερκυραϊκῆς τυπογραφίας ἔξεδίδοντο, ὡς εἰκός, αἱ πολυάριθμοι κυθερητικαὶ πράξεις καὶ διάφορα κατὰ καιροὺς βιβλία, ἐξ ὧν καταλέγομεν ὡς τὰ ἅμα γνωστά.

35. Organizzazione dei Tribunali di Giustizia e Procedura Civile e Criminale delle Sette Isole Greche dell' Ionio. Nella tipografia Nazionale di Corfù. 1808.

36. Della Corcirese Flora, centuria prima, del Dr. Michele T. Pieri. 1808. Corfù, nella tipografia Nazionale, appresso Dionisio Sarandopulo Eἰς 8ον.

37. Poesie di Niccolò Delviniotti, Corerese. Corfù. MDCCCIX. Eἰς 8ον σελ. 64.

38. Observations Météorologiques, faites à Corfou par E. T. (Εμμανουὴλ τοῦ Θεοτόκη) Coreyréen. Description de l' année 1809, qui fait suite à celles des années précédentes, publiées dans les cayers de l' ouvrage périodique imprimé à Corfou sous le titre de Mercure Litteraire de Fileribus Phéacien. Ἀνευ τόπου καὶ χρόνου, ἀλλὰ βεβαίως τυπωθὲν ἐν Κερκύρᾳ, τῷ 1809.

39. Observations Météorologiques faites à Corfou dans l' année 1810. Corfou, de l' imprimerie Imperiale du Gouvernement des Iles Ioniennes.

40. Monitore Ionio. Corfù, il 4 Novembre. No. XXXII. Eἰς μέγα φύλλον, ιταλοελληνιστί. Ἐκ τῶν ἐν τῷ ἀριθμῷ τούτῳ δημοσιευθεῖσῶν ἐπισήμων πράξεων ἔξαγεται ὅτι ἐτυπώθη τῷ 1810.

Τῆς ἐφημερίδος ταύτης γνωρίζω καὶ τοὺς ἐπομένους δύο ἀριθμούς.

No. XXXVI. 10 Decembre 1811.

» XVI. 4 Settembre 1813.

Οἵστε, ὡς φάνεται, ἤρξατο τῷ 1810 καὶ ἔξηκολούθησε μέχρι τοῦ 1813.

41. Costituzione della Accademia Ionica. Eἰς 4ον σελ. 10. ἐτυπώθη ἐν Κερκύρᾳ κατὰ Νοέμβριον τοῦ ἔτους 1811.

42. Δοκίμιον περὶ πολιτισμοῦ τῶν Φαιάκων, περὶ τεχνῶν, γραμμάτων καὶ ἐπιστημῶν τῶν Κερκυραίων εἰς τὴν λαμπρὰν ἐποχὴν τῆς Ἑλλάδος.

περὶ πολιτισμοῦ τῶν Κερκυραίων ἀπό τῆς ἐποχῆς ἑκάστης ἕκείνης ἔχοντας τὴν ληξάσην ἐκατονταετίας. Κερκύρα 1811. Εἰς 4ον σελ. 114. Ελληνο-Γαλλιστί.

Συγγραφεὺς τοῦ ιστορικοῦ τούτου δοκιμίου εἶναι ὁ Κερκυραῖος Μ. Α. Μελίκης, ὃστις ἔγραψεν αὐτὸν Γαλλιστί· η δὲ γλαφυρωτάτη εἰς τὴν ἡμέτεραν γλώσσαν μετάφρασις ἔγένετο ὑπὸ τοῦ ἐκ Κατούνης τῆς Ἀκαρνανίας ἴατροῦ Νικολάου Μαυρομάτου, τοῦ δεινοῦ ἑκείνου ἐλληνιστοῦ. Ἡ ἐλληνικὴ μετάφρασις, ἀνευ τῶν σημειώσεων, μετετυπώθη εἰς τὸ ἐν Κερκύρᾳ ἔκδιδόμενον, τῷ 1858, περιοδικὸν σύγγραμμα, Ὁ ἑραγιστής ἔξεδωκε δέ ταῦτην καὶ πάλιν μετὰ προλεγομένων εἰς Ἰδιαίτερον βιβλίον ὁ Κ. Ἀλέξανδρος Τόμπρος τῷ 1859 ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, προσθεῖς καὶ τὰς σημειώσεις. Ἀμφότεροι δύμας οἱ ῥηθέντες ἐκδόται ἀποδίδουσιν ἐσφαλμένως καὶ τὸ ἐλληνικὸν κείμενον εἰς τὸν Μελίκην (α).

43. Almanach Coreyréen pour l' année bissextille 1812. Corfù, de l' imprimerie Imperiale.

44. Ἐφημερὶς φιλολογικὴ τε καὶ οἰκονομικὴ.

Ἐν τῷ Αογίῳ Ερμῇ τοῦ 1812 (σελ. 64) ἀναφέρεται ὅτι ὁ Στυλιανὸς Δώριας Προσαλέντης εἴχε συστῆσαι ἐν Κερκύρᾳ Ἰδιον τυπογραφεῖον, ἐξ οὗ ἐμελλεν ἐκδίδεσθαι περιοδικὸν σύγγραμμα ἐπιγραφόμενον Ἐφημερὶς Φιλολογικὴ καὶ Οἰκονομικὴ.

Τὸ πρόγραμμα ἵταλοελληνιστὶ τῇ; ἐφημερίδος ταύτης εὑρται κατακεχωρημένον ἐν τῷ ἀριθμῷ 36 τοῦ προμηνικούνθεντος Ἰονίου Μηνοῦ τῆς 10 Δεκεμβρίου 1811, κατέχον ἐξ ὀλοκλήρους σελεδάς. Αρχόμενον δ' ὡς ἔχεις:

« Πρόγραμμα Φιλολογικῆς καὶ Οἰκονομικῆς » Ἐφημερίδος, συντεθείστης παρὰ Σ. Π. Δώρια Πρόσαλέντου, Ἐπιστάτου τῆς ἐν Κερκύρᾳ Δημοσίου » Σχολῆς, καὶ ἐξ ἀπορρήτων τῆς ίονίου Ἀκαδημίας κ. τ. λ. κατίστασι, σταθεῖ σύντομον τέλος περαιοῦται διὰ τῶν ἐπομένων δρῶν»

» Ή φιλολογικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἐφημερίς θέλει » γράφεται ἀπλοελληνιστὶ καὶ ἵταλιστί. Τὰ δέ « νέκδοτα πονημάτια θέλει παρεμβιβάζονται διὰ « λοκλήρως ἀπλοελληνιστὶ καὶ μετ' ἐπιτομῆς » ἵταλιστί.

(α) Κατάλογος Β': σπανίων βιβλίων τῆς Νεοελληνικῆς φιλολογίας, πωλουμένων ἐν Ἀθήναις παρὰ Π. Λάμπρῳ. σελ. 53.

« Όλα τὰ κοινωθέντα ἄρθρα θέλει ἔχουσι τὸ δόνομον τοῦ συγγραφέως.

» Θέλει ἐκδίδεται ἀνὰ δύο μηνας εἰς τόμος εἰς τέτχρον μικρὸν τούλαχιστον 64 σελίδων.

» Οἱ συνδρομηται θέλουσι πληρώσει εὐθὺς πρῶτον γράσια 20 (α) διὰ δώδεκα μῆνας. Τὰ ἔξοδα τῆς μεταχομίσεως τῆς ἑφημερίδος εἰς ἄλλους τόπους, ἐξαιρουμένης τῆς θέλουσι πείρου ἕως Ιωάννινα, θέλει ἐπιφορτίζονται εἰς τὸν παραγγέλλοντα. »

Κατὰ Ίούλιον τοῦ 1812 ἐδημοσιεύθη τὸ πρῶτον φυλλάδιον τῆς περὶ τῆς ὁ λόγος ἑφημερίδος οὐχὶ εἰς 4ον σχῆμα, ὡς ἀναφέρει τὸ πρόγραμμα, ἀλλὰ εἰς φύλλον μέγαν διστυχῶς ὅμως ή ἐκδοσίς δὲν ἐξηκολούθησεν, ἐπειδὴ κατὰ τὸ αὐτὸν ἔτος τὸ ἀπηνές δρέπανον τοῦ θανάτου ἀπέκοψε τὸ νῦν αὐτὸν πολυτίμου ζωῆς τοῦ Προσαλέντου εἰς τὴν νεαρωτάτην ἥλικαν 24 ἐτῶν. Οἱ διάσημοι συμπολίτες του Μάριος Πιέρης ἐθρήνησε τὸν ἀρον θάνατόν του διὰ τῶν ἔξης ἐμφαντικῶν λόγων. « Συνεχῶς καὶ ἐγὼ ἔβλεπον (ἐν Βοωνιά 1807) τὸν ἐξαιρετικὸν τοῦτον νεανίσκον, δεστις διὰ τὴν ἐξοχότητα τοῦ πνεύματος καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς αὐτοῦ κατέστη τὸ εἰδῶλον τῶν καθηγητῶν, καὶ ὁ εὐνοούμενος πρὸ πάντων τοῦ Σκιάστη καὶ δλίγον βραδύτερον τοῦ Καισαρώτην, προσοικειωθέντος αὐτὸν ἐν Παδούη, ἔνθα, ἐκ Βοωνιάς ἀναγορευθεὶς διδάκτωρ κατὰ τὸ 14ον ἔτος τῆς ἥλικας του, εἶχε μεταβῆ. Οἱ Κερκυραῖοι, ἵσως δὲ καὶ οἱ Βοωνοὶ ἐννοοῦν ἀμέσως διτὶ διμιλῶ περὶ τοῦ Στυλιανοῦ Δώρια Προσαλέντου, λίγα ἀρρώστια ἀρπαγέντος ἀπὸ τῆς ἀτυχοῦς πατρίδος, καθ' ὃν μάλιστα χρόνον τὸ πνεῦμά του αἰσίως ἀνθῆσαν ἥρχιζε νὰ καρποφορῇ. » (6)

Οἱ Προσαλέντης ἀφοῦ εἰς παιδικὴν ἥλικαν ἐπεράτωσε τὰς νομικὰς σπουδάς του, ἐπεδόθη εἰς τὴν μελέτην τῆς κλασικῆς φιλολογίας, καὶ ἀρχαιολογίας, ἀποκτήσας εὑρυτάτας γνώσεις ὥστε ἀν ἔζη, ηθέλομεν σεμνύνεσθαι καταλογίζοντες ἐν τῇ χορείᾳ τῶν ἡμετέρων λογίων, ἐτερον Μάριον Πιέρην ἢ καὶ Ἀνδρέαν Μουστοξίδην. Πιθανῶς δὲ Προσαλέντης ἐσκόπει πρὸς πλείσνα διάδοσιν τοῦ περιοδικοῦ του καὶ ἐξάπλωσιν τῶν φώτων εἰς τὸ θήνος, γά συστήσῃ καὶ ἴδιον τυπογραφεῖον· ἀλλὰ

διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν τελευτὴν αὐτοῦ τὸ σχέδιον ἔμεινεν ἀνεκτέλεστον.

45. Pareri intorno al vero luogo della città d' Alcino, descritta da Omero. Corfu. MDCCCLXIII. Εἰς 4ον σελ. 52.

Ο συγγραφεὺς τοῦ πονηματίου τούτου εἴναι ὁ ἐκ Μεδιολάνων Κάρολος Γεραρδίνης (Gherardini).

Η' Αγγλία συμμαχοῦσα μετὰ τῶν ἄλλων δυνάμεων κατὰ Ναπολέοντος εἰχε καταλάβει ἀπὸ τοῦ ἔτους 1809 τὰς νήσους Ζάκυνθον, Κεφαλλήναν, Ἰθάκην καὶ Κύθηραν κατὰ δὲ τὸν Μάρτιον τοῦ 1810 ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν ή Λευκᾶς καὶ τέλος πάντων τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1814 περιῆλθον εἰς τὴν ἔχουσαν αὐτῶν καὶ οἱ Παξοί. Ἐπομένως ή κατοχὴ τῶν Γάλλων περιωρίζετο εἰς μόνην τὴν Κέρκυραν, ἡς τὴν διατήρησιν περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο οἱ Ναπολέων. Ἀφοῦ δὲ οἱ σύμμαχοι εἰσελάσαντες εἰς Παρισίους ἐκήρυξαν ἔκπτωτον τοῦ θρόνου τὸν Βοναπάρτην καὶ ἐπανώρθωσαν τὴν βουρβωνικὴν δυναστείαν, διὰ τῆς συνθήκης τῆς 11/23 Απριλίου 1814 περιωρίζοντο τὰ δρικά τῆς Γαλλίας ὡς εἶχον πρὸ τοῦ 1792, καὶ ἐπομένως αἱ Ἰόνιοι νῆσοι, ἀποκλειόμεναι τοῦ Γαλλικοῦ κράτους παρεδίδοντο εἰς τὴν Μεγάλην Βρεττανίαν.

Τῇ 5ῃ Ιουνίου κατεβιβάσθη ἐκ τῶν φρουρίων τῆς Κέρκυρας ἡ ἐνδοξὸς τρίχρους σημαία καὶ ἀντ' αὐτῆς ἀνεστηλώθη ἡ τῶν Βουρβόνων δλίγον δὲ μετὰ ταῦτα φθάσεις εἰς Κέρκυραν δ στρατηγὸς τοῦ Λουδοβίκου ΙΙΙ' Boulois, ὃπως παραπλήθη τὸ ἐδρεύον στρατιωτικὸν σῶμα, παρέδωκεν εἰς τὸν Ἀγγλον στρατηγὸν Κάμβελ τῇ 12/24 Ιουνίου τὰ φρούρια καὶ τὴν πόλιν Κέρκυρας, καὶ οὕτως ἀπασαι αἱ Ἰόνιοι νῆσοι περιῆλθον εἰς τὴν κατοχὴν τῆς Αγγλίας.

Ἐν δὲ Παρισίοις διὰ τῆς ἀπὸ 5 Νοεμβρίου 1815 μεταξὺ Αγγλίας, Ρωσίας, Αὐστρίας καὶ Πρωσίας συνθήκης ἀπεφασίσθη δριστικῶς ἡ τύχη τῆς Επτανήσου καὶ αἱ Ἰόνιοι νῆσοι ἀπετέλεσαν τὸ αὐτόνομον Ἰονικὸν κράτος ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Μεγάλης Βρεττανίας. Ἐκτὸτε ή Αγγλικὴ σημαία ἐκυμάτιζεν ἐπὶ τῶν φρουρίων τῆς Επτανήσου μέχρι τῆς 21 Μαΐου 1864, δτε, πληρούμενων πραιωνίων πόθων, καταβιβαζομένης ἐκείνης, ἀνεπτάσσετο ἡ κυανόλευκος Ἑλληνικὴ χαιρετωμένη διπὸ τῶν Αγγλικῶν τηλεβόλων καὶ συνοδευμένη ἀπὸ τὰς εὐχὰς καὶ τὰ δάκρυα μιᾶς ἐλευθερωθείσης μοίρας τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Οἱ Ἀγγλοι ἐλευθεριάζοντες ἐν τῇ ἴδιᾳ πατρίδι οὐ μόνον τὴν ἐλευθεροτυπίαν δὲν ἐπέτρεψαν τοὺς

(α) Εν τῷ ἰταλικῷ κειμένῳ φάγκα 24.

(6) Vita di Mario Pieri scritta da lui medesimo. Tom. A'. σελ. 153 καὶ 271.

προστατευομένοις Ἐπτανήσιοις, ἀλλ' ἐκτὸς τῆς δημοσίου τυπογραφίας οὐδὲ ἐπετρέπετο ἡ σύστασις ἄλλης ἀνευ ἀδείας τῆς ἐκ τῶν νευμάτων τοῦ Ἀρμοστοῦ ἔξαρτωμένης Γερουσίας καὶ τῆς συγκάται θέσεως τοῦ ἀντιπρόσωπου τῆς Προστασίας. Ὡπός δὲ διώλωντο οὐδὲ δέσμευσις τοῦ τύπου, παρενεπέθη καὶ ᾧτὸν ἄρθρον ἐν τῷ πολυθρυλλήτῳ συντάγματι τοῦ 1817, ὅπερ ὅσα πλειότερα Κεφαλαῖα, Τυγχαντα καὶ ἄρθροι περιέχει, ποσούτῳ μᾶλλον περιώριζε τὴν ἐλευθέραν ἔξασκησιν τῶν κεκτημένων δικαιωμάτων τῶν Ἐπτανήσιων.

Ίδοις δὲ τὸ ἄρθρον αὐτὸν.

« Μία Γενικὴ Τυπογραφία θὰ ὑπάρχει εἰς τὰς « Ἐνωμένας Ἐπαρχίας τῶν Ἰωνικῶν Νήσων, ή » ὅποια θὰ συστηθῇ εἰς τὴν παντοτινὴν Καθέδραν » τῆς Γενικῆς αὐτῶν Διοικήσεως, καὶ τὰ Πιεστήνια καθυποβάλλονται εἰς τὴν ἁμετον Ἐφορείαν » τῆς Βουλῆς, καὶ τῆς ΑΓΓΟΥ ΕΞΟΧΟΤΗΤΟΣ » τοῦ Λόρδου Μεγάλου ΑΡΜΟΣΤΟΥ τοῦ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΝΤΟΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ, καὶ ὑπὸ τῆς ἀμέσου » Ἐπιστασίας τοῦ ἐξ Ἀπορρήτων τοῦ Γενικοῦ Δικαιρίου προστατεύεται νὰ συστηθῇ καὶ νὰ » βαλθῇ εἰς ἔργον χωρὶς τῆς ἀδείας τῆς Βουλῆς, » καὶ χωρὶς τῆς συγκαταθέσεως τῆς ΑΓΓΟΥ ΕΞΟΧΟΤΗΤΟΣ Λόρδου Μεγάλου ΑΡΜΟΣΤΟΥ τοῦ ΠΡΟΣΤΑΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ (α). »

Τὰ πιεστήρια καὶ οἱ χαρακτῆρες τῆς Κερκυραϊκῆς τυπογραφίας ἐκομίσθησαν ἐξ ὑπαρχῆς παρὰ τῶν δημοκρατικῶν Γάλλων πιθανῶς ἐξ Ἰταλίας εἴτα δὲ ὁ Σαρανδόπουλος προσμηθεύθη νέον ὑλικὸν περὶ τοῦ ἐν Ἐνετίᾳ τυπογράφου Ἀντωνίου Zatta. Βραδύτερον ἐπὶ τῶν αὐτοκρατορικῶν Γάλλων προστεθησαν νέοι χαρακτῆρες ἐκ τοῦ ἐν Παρισίοις καταστήματος τοῦ Διδότου^o καὶ τέλος πάντων οἱ Ἄγγλοι ἀνανεώσαντες διοικητικῶς τὴν τυπογραφίαν ἔφερον τὰ τε πιεστήρια καὶ τοὺς χαρακτῆρας ἐξ Ἀγγλίας καὶ μετωνόμασαν αὐτὴν Τυπογραφίας Διοικήσεως ή τῆς Κυβερνήσεως, διορίσαντες διευθυντὴν τὸν Πλάτωνα Πετρίδην.

46. Gazzetta Ionia. No. 1. Corsù, Sabbato. 2 Luglio. 1814 (α).

Ἄμεσως μετὰ τὴν κατοχὴν τῆς Κερκύρας ὑπὸ τῶν Ἄγγλων ἡ οἰκία ἐνταῦθα ἵταλιστη ἐκδιδούμενη καθ' ἔδομαδας ή ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον ἐφημερίς,

(α) Πολίτευμα τῶν Ἐνωμένων Ἐπαρχιῶν τῶν Ἰωνικῶν Νήσων, σελ. 52, ἄρθρον Δον.

πρότερον ἐν Ζακύνθῳ δημοσιευμένη ὑπό τὴν ἐπιγραφὴν Gazzetta delle Isole Ionie. Περὶ τῆς ἐφημερίδος ταῦτης θέλομεν λαλήσαι παρακατιὸν ἐν τῷ περὶ Ζακύνθου τυπογραφίας καρχαλίῳ.

47. Memoria intorno la peste, detta in pien Collegio li 18 Luglio 1813, dal medico fisico collegiato Lazzaro Mordo ect. ect. ect. Corsù, stamperia del Governo. 1814.

48. Sulla Feacia di Omero. Discorso di Marino Metaxà Cesaleno, letto nell' Accademia Ionia, il 22 Maggio 1814. Corsù, dai torchi della stamperia del Governo. 1814.

49. Λυρικὰ τοῦ εὐγενεστάτου ἄρχ. Καρινάρη κυρίου Ἀθανασίου Χριστοπούλου. Ἐκδοτική δευτέρα. Εἰς τὴν τυπογραφίαν τῶν Κερφῶν. 1814. Εἰς 8ον σελ. 400.

50. Della Corcirese Flora, centuria prima, seconda e terza, ossia storia di piante trecento, appartenenti al suolo dell' isola di Corsù, descritte dal dottor Michiele T. Pieri, socio residente del Collegio medico Ionio, della società Agraria e d' Industria, bibliotecario e socio attuale dell' Accademia Ionia, socio corrispondente dell' Accademia de' Georgofili di Firenze, del Reale Istituto di Scienze ed Arti di Napoli, e di altre Accademie e Società. Corsù, nella stamperia del Governo. 1814. Εἰς φύλλον μέγα, ἐξ 141 σελίδων, ἐκτὸς ἑτέρων 85 ἀνευ ἀριθμήσεως περιεχουσῶν τὴν εἰς τὸν στρατηγὸν Ιάκωβον Κάμβελ ἀφιέρωσιν καὶ τὰ προλεγόμενα τοῦ συγγραφέως.

51. Des Isles Ioniennes, Mémoires du B. Théotoky, de plusieurs Accadémies ect. Corsou, de l' imprimerie de Gouvernement. 1815.

52. Prosopopea delle Muse. A Sua Ec-

(α) Εὐ κεφαλίδι τῶν πρώτων τεσσάρων ἀριθμῶν τῆς ἐν λόγῳ ἐφημερίδος σημειοῦται ή ἀξία ἐκάστου φύλλου ἀντὶ παράδων 20· ἀπὸ δὲ τοῦ πέμπτου φύλλου καὶ ἐφεξῆς φέρεται ή ἀξία εἰς γαζέτας 30. 'Ἐκ τῶν εἰδήσεων τούτων δυνατὸν νὰ ἐχῃ θῇ ἐνδιαφέρον συμπέρασμα περὶ τῆς ἀριθμοῦ ἀξίας τῶν τουρκικῶν γροσίων κατὰ τὸ ἔτος 1814. Τὸ ἐνετικὸν τάλληρον, ισότιμον τοῖς νῦν ἐν κυκλοφορίᾳ γερμανικοῖς ταλλήροις, ἐτιμάστο γαζέτας 240. 'Ἐπειδὴ δὲ ἐκ τῶν ἐν κεφαλίδι τῆς ἐφημερίδος σημειώσεων ἐξάγεται, διτὶ 20 παράδεις ἀντεστοίχουν πρὸς 30 γαζέτας, ἐπειδὴ τὸ γρόσιον, ἀποτελούμενον ἐκ 40 παράδων, εἶχε τὴν ἀξίαν ἕνδε τετάρτου τοῦ ἐνετικοῦ ταλλήρου, τούτεστι μᾶς δραχμῆς καὶ 45 λεπτῶν τοῦ σημερινοῦ ἐλληνικοῦ νομίσματος.

cellenza l' onorevolissimo Sir Thomas Maitland, cavaliere Gran Croce dell' onorevole Ordine militare del Bagno, membro dell' onorevolissimo Consilio privato di Sua Maestà Britannica, tenente Generale e Comandante in capo le forze di Sua Maestà nel Mediterraneo, Governatore di Malta e sue dipendenze, e Lord Alto Commissionario della Maestà Sua negli Stati Uniti delle Isole Ionie ec. ec. ec. Stanze di Vincenzo Nannucci, Professore di lettere latine ed italiane in Itaca. Corfù, nella stamperia del Governo. 1816. Eiς 8^{ην} σελ. 21 καὶ ἔτεραι 4 μὴ ἀριθμημέναι. Ἀφιεροῦται ὑπὸ τοῦ συγγραφέως εἰς τὸν Π. Πετρίδην, Ἐροφον τῆς Πριδείας.

53. Sei Memorie lette in varj tempi nell' Accademia Ionia dal Socio residente Dr. Lazzaro Mordo. 1816. Ἐν τέλει Corfù, nella stamperia del Governo. Eiς 8^{ην} σελ. 30.

54. Ἀπόσπασμα μετὰ εἰσαγωγῆς, μεταφράσεως εἰς ἑνδεκακυλλάδιους ἀνομοιοκαταλήκτους στέγους τῶν Τεσσάρων Καιρῶν τοῦ χρόνου τοῦ Ἀγγλου Thompson, ὑπὸ Π. Πετρίδου. ζωιζ'. Φερουαρίου κε', Κερκύρα. Eiς 4^{ην} σελ. 22, ἄνευ προμετωπίου.

55. Μέλη Ἀνακρεοντικά, συντεθέντα παρὰ ιωάννην Ξαμπελίου Λευκαδίου. Κερκύρα. Ἐν τῇ τυπογραφίᾳ τῆς Διοικήσεως. 1817. Eiς 8^{ην} σελ. 101.

56. Ἀκολουθία τοῦ δεῖου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Νικάνορος τοῦ Θυμυχτούργου, τοῦ ἐν τῷ τοῦ Καλλιστράτου ὅρει ἀτεκνάντος, ἥτις φάλλεται ἐν τῇ ζ'. τοῦ Αὐγούστου μηνός. Ταῦν πρώτον τόποις ἐκδοθεῖσα δι' ἐξόδων τοῦ τιμιωτάτου, χρησιμωτάτου καὶ ἐν πρᾶγματευταῖς ἀρίστου κυρίου, κυρίου Δήμου Ιωάννου Τολιοπούλου, τοῦ ἐκ τῆς χώρας Καλλιτεχνῆς, παρ' αὐτὸν καὶ διὰ ψυχικήν αὐτοῦ σωτηρίαν καὶ μνημόσυνον αἰώνιον τῶν αὐτοῦ γονέων ἀφιερώθη τῇ σεβασμίᾳ μονῆ τοῦ Ἅγιου, τῇ ἐπονομαζομένῃ Ζαβδόρᾳ (ἥτις εὑρίσκεται ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῶν Γρεβενῶν), ἵνα παρέχωσιν αὐτὴν δωρεὰν οἵ ἐν αὐτῇ ἀσκούμενοι Πατέρες τοῖς μετ' εὐλαβείας καὶ πόθου ἐπικαλουμένοις τὸν Ἅγιον. Κερκύρα, ἐν τῇ τυπογραφίᾳ τῆς Διοικήσεως. 1817. Eiς 8^{ην} σελ. 57.

57. Μυθιστορία δι Ράσσλας. Πρίγγιψ τῆς Αριστείας, συγγραφεῖσα πάρα τοῦ Ἀγγλου φιλολόγου Δ. Σχαμούηλ Γιονσόν καὶ μεταφρασθεῖσα εἰς τὸ Νεοελληνικόν, ἴδιωμα παρὰ Π. Π. Κερκύρα.

ἐν τῇ τυπογραφίᾳ τῆς Διοικήσεως. 1817. Eiς 8^{ην} σελ. κγ' — 206.

Μεταφραστής εἶναι δ. Πλάτων Πετρίδης.

58. Ιδέειαι τῆς δημοσίας παιδεύσεως προκρινόμεναι τῶν τῆς Ἰδιωτικῆς ἵνα σχηματίσωσιν ἕνα τοῦ Γένους χαρακτῆρα. Λόγος Ι. B. Μαρκέλου, καθηγεμόνος τῆς Ἰταλικῆς τε καὶ Λατινικῆς φιλολογίας, ἐταίρου τῆς Ἰωνικῆς Ἀκαδημίας μεταφρασθεῖσις εἰς τὴν νῦν ἑτοίμενην ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων διάλεκτον ὑπὸ Διονυσίου Κουλουμπάρδου τοῦ Ζακυνθίου. Κορφοί. Ἐν τῇ τυπογραφίᾳ τῆς Διοικήσεως. 1817. Eiς 8^{ην} σελ. 45. Ἰταλοελληνιστί.

59. Αὐτοσχέδιον πόνημα τῆς Ἑλληνικῆς γλώττης πέρι, ὃπερ τὸ τῆς δευτέρας τάξεως βραβεῖον ἔχαρισθη, πονηθὲν ὑπὸ Ανδρέου Θεοτόκου, καὶ εὐγνωμόνως προσφωνθὲν τῷ Ἄγγλῳ καὶ φιλέλληνι εὐλαβεστάτῳ ἐν Ιερεῦσ Οὐτελλιαμ. Τζάνετ. Κερκύρα. Ἐν τῇ τυπογραφίᾳ τῆς Διοικήσεως. 1817. Eiς 4^{ην} σελ. 15.

60. Compendio di Grammatica Inglese ad uso delle pubbliche Scuole di Corfù, di Girolamo Padovan, Corcirese. Corfù, nella stamperia del Governo. 1817. Eiς 8^{ην} σελ. 96.

61. Sopra la necessità di un Codice penale per li giudizi criminali delle Isole Ionie, dissertazione di Pietro P. Petrizzopulo Leucadio. Corfù, nella stamperia del Governo. 1817. Eiς 8^{ην} σελ. 16.

62. Ο Βίος τοῦ Χιλιάρχου Ισκάρδου Γάρδνερ. Eiς 8^{ην} σελ. 21.

Οὔτε τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως φέρει, οὔτε τὸν τόπον, οὔτε τὸν χρόνον τῆς τυπώσεως· βεβαίως δομῶς δι γράψας τὸν βίον τοῦτον εἶναι δ. Π. Πετρίδης. Ἐτυπώθη δὲ ἐν Κερκύρᾳ περὶ τὸ 1817—1818.

63. Opuscolo sopra il morbo pestilenziale κ. τ. λ. del Dr. Daniele Coidan κ. τ. λ. Corfù. Stamperia del Governo. 1818.

64. Saggio sopra l' utilità della pratica dell' ione del vajuolo vaccino, preferibile a quello del vajuolo naturale o infantile con alcuni cenni sul vero metodo di soccorrere gli annegati di Dr. Daniele Coidan, membro del Consiglio primario degli Stati Uniti Ionii, ed uno delli componenti il Comitato di vaccinatione in Cefalonia, ed incaricato a dover propagarla e difonderla per tutto il

distretto di Palichi. Corfù, nella stamperia del Governo, 1818. Εἰς 8ον σελ. 28.

65. Sul Sepolcro di Sua Altezza Reale la Principessa Carlotta Angusta di Galles. Visione di Evasio Leone, dottor collegiato nel Reale archiginnasio di Torino, già professore nella Università di Fermo e di Roma, socio dell'Accademia Italiana. Corfù, nella stamperia del Governo. 1818. Εἰς 8ον σελ. 48.

66. Raccolta di tutte le Proclamazioni pubblicate durante il Governo di S. E. l' onorevolissimo Sir Th. Maitland, Lord Alto Commissionario del Sovrano Protettore degli Stati Uniti delle Isole Ionie ect. ect. ect. estratto dal passato foglio Uffiziale, la Gazzetta Ionia. Corfù, nella stamperia del Governo. 1818. Εἰς φύλλον σελ.

67. Περὶ τοῦ γνῶμη σαυτὸν, ἦτοι συγγραμμάτων ἀποδεικνύον τὴν φύσιν καὶ ωφέλειαν τῆς ὑψηλῆς αὐτῆς ἐπίστημης καὶ τοὺς τρόπους δι’ ᾧ ἀποκτᾶται. Ἀρχῆθεν μὲν ἀγγλιστὶ πονηθὲν παρὰ I. Μάσων, μετενεγκέν δὲ εἰς τὸ νεοελληνικὸν ἴδιωμα περὶ τοῦ αἰδεσιμωτάτου I. Λάσουνδ. Κορφοῦ. Ἐν τῇ τυπογραφίᾳ τῆς Διοικήσεως. 1821. Εἰς 8ον σελ. ζ-155.

68. Per la nascita di un figlio del nobile signor Demetrio Corgialengo di Cefalonia, Versi del Professore Vincenzo Nannucci di Toscana. Corfù, nella stamperia del Governo. 1821. Εἰς 8ον σελ. 15 (α).

Ἐμπειρέχει τὴν ἀφιέρωσιν τῷ Δημητρίῳ Κοργιαλλενίῳ Ἑλληνιστὶ, εἴτε δὲ ὅπτῳ ἐνδεκασυλλάθους στίχους λατινιστὶ, μίαν ωδὴν ἵταλιστὶ, εἰς χάριτας, δίκωλον τετράστροφον εἰς τὴν ἀρχαῖαν Ἑλληνικὴν καὶ τοῦ λατινικοῦ ἐνδεκασυλλάθου εἰς τὴν καθομιλουμένην μεταγλώττισιν.

Δις βλέπουσιν οἱ ἀναγνῶσται τὰ πλεῖστα τῶν ἐκ τῆς Κερκυραϊκῆς τυπογραφίας ἀπολυθέντων βιβλίων ἐγράφησαν ἵταλιστὶ μετ’ ἐνδιαφέροντος ὅμιως κατελογίσαμεν αὐτὰ, οὐ μόνον διότι ἐτυπώθησαν ἐν Ἑλληνικῇ χώρᾳ, ἀλλὰ καὶ καθότι σχεδόν ταῦτα περὶ Ἑλληνικῶν ζητημάτων πραγματεύμενα τυγχάνουσι: διανοητικὰ προϊόντα λογίων

(α) Ἐκτὸς τῶν ἀνώ καταριθμηθέντων τῆς Κερκυραϊκῆς τυπογραφίας προϊόντων, καταγράφονται καὶ ἐν Καταλόγῳ Βρετοῦ δεκατέσσερα ἔτερα Ἑλληνικά, αὐτόθι τυπωθέντα, τῶν δόποιν χάριν συντομίας παρέλειψα τὴν ἀντιγραφήν.

τοῦ ἡμετέρου ἔθνους. Ἀγάλλεται δὲ ἡ ψυχὴ ἡμῶν βλεπόντων ὅτι εἰς διάστημα ἡμίσεως μόνον αἰώνιος εἰς τοὺς τόπους ἐκείνους, ἔνθα οἱ ἡμέτεροι λόγιοι ἐγράφοντι ἐξέθετον τὰς ἰδέας των εἰς ἔννη γλῶσσαν, σήμερον γράφεται παρὰ πάντων ἡ μητρικὴ, ἀποσκυβλισθείσης διὰ παντὸς τῆς ἐπεισάκτου Ἰταλικῆς.

Περαίνων τὴν περὶ τῆς Κερκυραϊκῆς τυπογραφίας μακρὰν πραγματείαν, ἐκ φράζω δημοσίᾳ τὴν εὐγνωμοσύνην μου πρὸς τὸν ἐν Κερκύρᾳ πολύτιμον καταλόγιον φίλον μου καὶ N. B. Μάνεσην, τὸν ἐπαξίως νῦν διοικοῦντα τὰ τοῦ Δήμου Κερκύρας, χορηγήσαντά μου πολλοὺς τῶν ἀνω καταγράφεντων βιβλίων τίτλους μετά καὶ ἄλλων πληροφοριῶν.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗΣ

Τύπο ΣΑΪΝ· ΜΑΡΚ· ΓΙΡΑΡΔΙΝΟΥ.

Περὶ τῆς πάλης τοῦ ἀρθρώπου κατὰ τῶν σωματικῶν πόνων.

Πρωτεύων χαρακτὴρ τοῦ θεάτρου καὶ τῆς φιλολογίας ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ χριστιανισμοῦ ὑπῆρχεν δι πνευματισμός μόνον δὲ ἐν τοῖς καθ’ ἡμᾶς χρόνοις ἡ φιλολογία, λαϊκά περ λαμβάνουσα πάντοτε ὡς ὑπόθεσιν τὴν ψυχικὴν πάθησιν, προνγαγέν διμῶς αὐτὴν μέχρι τοῦ σωματικοῦ ἀλγοῦς, διλικοποιήσασα παραδόξως πως τὸ θύμικὸν πάθος, ἐνῶ οἱ Ἑλληνες παριστῶντες τὸ σωματικὸν ἀλγός ἀνύψουν αὐτὸν ὑπεράνω τῆς ὅλης ὑποθάλλοντές το εἰς τὴν ἐνεργὸν δύναμιν τῶν περὶ τοῦ ἰδανικοῦ κάλλους νόμων. Οὕτως ἐκεῖνοι μὲν ἀνήρχοντο ἀπὸ τῆς ὅλης πρὸς τὸ πνεῦμα, ἡμεῖς δὲ ἀπὸ τοῦ πνεύματος ταπεινούμεθα πρὸς τὴν ὅλην ἐκεῖνοι προέβανον βαθμηδὸν πρὸς τὸν χριστιανικὸν πνευματισμόν, ἡμεῖς, ὡς φαίνεται, παλινδρομοῦμεν πρὸς τὸν διλισμὸν τῶν εἰδωλολατρῶν.

Θά προσπαθήσωμεν ἐν τοῖς ἐφεζῆς γὰρ ἐξηγήσωμεν διὰ παραδειγμάτων τὰς σκέψεις ταύτας.

Ἄγαπῶμεν ἡμεῖς σήμερον τὸ κάλλος, ἀλλὰ δὲν τὸ λατρεύομεν, ἐνῷ οἱ Ἑλληνες καὶ τὸ ἡγάπων καὶ τὸ ἐλάτρευον. Οἱ Θεοὶ αὐτῶν ἥσταν εὐειδεῖς ὅλοι ἀνεξαιρέτως. Οἱ Πλούτων, ἀν καὶ Θεὸς τοῦ Ἄδου ἡτο ὅμως καὶ αὐτὸς ὁραῖος. Οὐ μόνον δὲ εἰς τῶν Θεῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τῶν ἀνθρώπων τὴν ἀπεικόνισιν μέτρον ἀπαραβίσατον εἶχον τὴν ὀραιότητα: θεον καὶ οἱ ζωγράφοι καὶ οἱ γλύπται